

Župan za začasno uporabo zapuščenih stavb

Zapuščena tovarna Rog je zgolj ena od približno 60 lokacij v središču Ljubljane, kamor se bodo lahko vseliličasni uporabniki

BORUT MEKINA

Zakaj bi za 50 kvadratnih metrov velik umetniški atelje ali za delavnico v strogem centru Ljubljane plačevali 1500 evrov najemnine, ko pa se je mogoče vseliti na eno od 60 lokacij po mestu, ki že leta in leta samevajo? Morda zato, ker se to ne počne? Napaka. Tako imenovana začasna uporaba lahko ima tudi vzajemne koristi, če je le pravilno urejena, in kot smo izvedeli, o njej že precej konkretno razmišljajo tudi na ljubljanski mestni občini.

Eden izmed glavnih pobudnikov naselitve zapuščenih in razpadajočih stavb, za katere lastniki zaradi različnih razlogov ne skrbijo, je bil v preteklosti arhitekt **Janez Koželj**. Ta pa je, kot drugi človek po popularnosti na listi **Zorana Jankovića**, sedaj tudi njegov podžupan. Tako nas odgovor, ki smo ga dobili z Mestne občine Ljubljana, češ da razmišljajo o visoki obdavčitvi stavb in prostorov, ki jih nihče ne uporablja, hkrati pa tudi o vzpodbudah, da bi jih naselili začasni uporabniki, večinoma svobodni ustvarjalci, ki visokim ljubljanskim najemninam niso kos, niti ne bi smel presenetiti.

Znana ureditev, ki jo poznajo v nekaterih mestih in ki jo bodo kopirali

v Ljubljani, je preprosta: zapuščena nepremičnina se visoko obdavči, če pa lastnik dovoli, da v njej bivajočasni gostje, ki so v interesu javnosti, je lastnik davka oproščen. Z mestne občine so nam odgovorili, da pripravljajo odlok, po katerem lastniki sicer ne bi bili oproščeni, ampak bi se davki znižali glede na dejavnost. Razlika pri znižanju naj bi bila odvisna od dejavnosti, s katero bi se začasni uporabniki ukvarjali; bolj ko bi bila dejavnost tržna, manjše bi bilo znižanje plačila davka.

Morda s pričakovanjem takšne ureditve na slovenskem internetu tako nastaja celo spletna stran, na kateri so zbrane informacije o zapuščenih prostorih, vključno s slikami, opisi in drugimi informacijami o nepremičninah. Čeprav dosega jo nepremičnine v Ljubljani astronomske cene, enako velja za najemnine, preseneča, koliko zapuščenih kvadratnih metrov sameva prav v središču. Do sedaj so skrbniki našeli kar 56 lokacij. Tako si lahko denimo izberete prelep prostor ob Ljublanici, kjer je bila nekoč slaščičarna, velik 50 kvadratnih metrov. Ali pa kar ogromno novogradnjo, pri kateri je investitor bankrotiral zaradi neurejenega lastništva, v strogem centru ob Čopovi ulici. Ali pa zapuščeno tiskarno v Vegovi ulici, 200 kvadratnih metrov veliko, ki si jo lasti 16 lastnikov vključno z Mestno občino Ljubljana.

Skrbnik strani **Urban Jerih** pojasnjuje, da želijo s to informacijsko ponudbo vzpodbujati začasno rabo, tudi tistih objektov, ki so v zasebni lasti. "Imamo izkušnje z Leipzigm, to je mesto v vzhodni Nemčiji, od koder se je veliko ljudi izselilo. Podporo mesta imajo

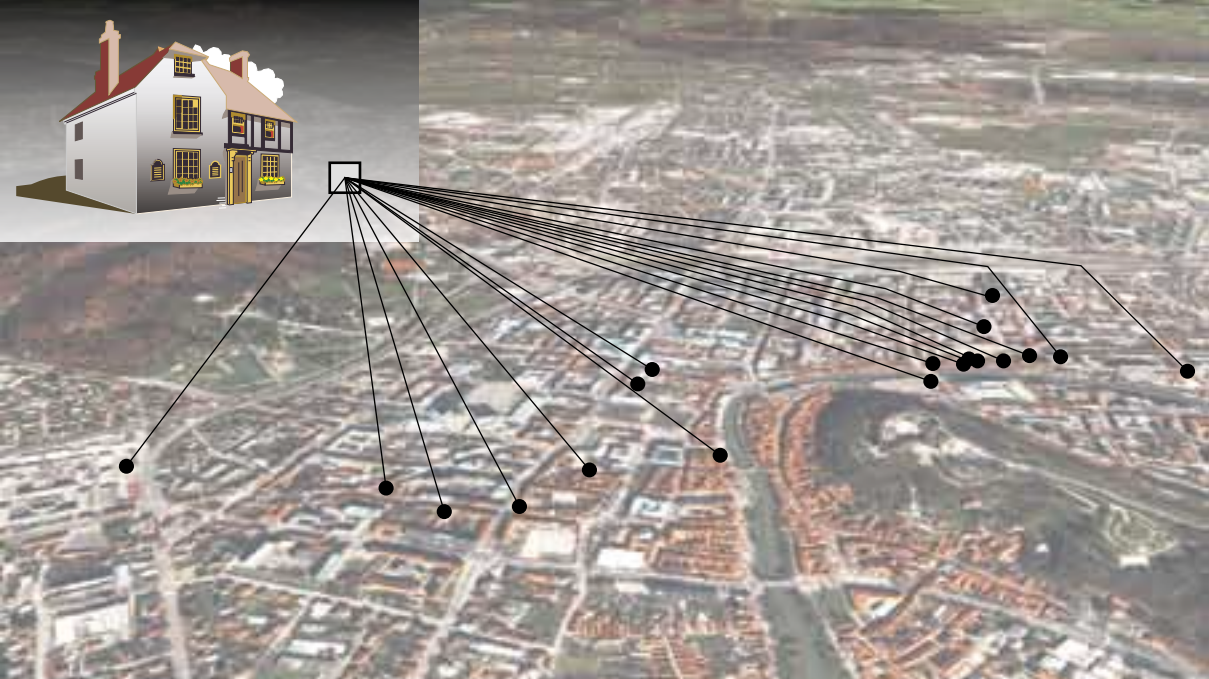
tam različne iniciative. Če lastnik nima denarja, da bi eno svojo nepremičnino obnovil, se dogovori z časasnimi uporabniki, da oni malo obnovijo. Tako imajo vsi nekaj koristi," pojasnjuje, od kod ideja. Eden prvih poskusov takšne začasne rabe je bila prav zapuščena tovarna Rog. Sedanji podžupan Koželj je tedaj občini poslal priporočilno pismo za ta režim, se spominja **Mitar Milutinović**, eden od predstavnikov uporabnikov zapuščene tovarne. Pravi, da so se potem

želeli dogovoriti z **Danico Simšič** oziroma s tedanjim podžupanom. "Prejšnja oblast je našo naselitev tovarne sicer tolerirala, niso pa bili pripravljeni začasne rabe tudi uradno sprejeti. Pri podpisu pogodbe se je zapletlo, bali so se, da nas ne bodo mogli izseliti. Janković pa je bil zelo konstruktiven, pokazal je veliko mero razumevanja," pravi Milutinović.

Andrej Kurnik, sicer predavatelj na Fakulteti za družbene vede, pa napoveduje, da nameravajo sedaj, ko je

Janković privolil v režim začasne rabe, to vprašanje pred bližajočimi se državnoborskimi volitvami predlagati tudi drugim politikom, da bi to uredili z nacionalno zakonodajo. "Vzpodbujanje samoniklih projektov v mestih je velika tema, sploh sedaj, ko želi oblast zadušiti vrsto mladinskih centrov, denimo preko sprememb zakona o gostinstvu," zaključuje Kurnik. Kot je znano, so mladinski centri nastali iz začasno naseljenih stavb, prej večinoma v lasti JLA.

Lokacije zapuščenih prostorov v središču Ljubljane

VEČER

(Infografika Andrej Petelinšek)

Vir: www.lokacija.info, Google Earth

Dnevi, ko je mogoče v prestolnici slišati vsa slovenska narečja

Zabav, ki jih organizirajo študentski klubi, se v povprečju udeleži štiri tisoč študentov, Škisove tržnice, kjer so zbrani vsi klubi, pa 15 tisoč

SIMONA DREVENŠEK

V Ljubljani je v študijskem letu 2006/2007 v različne študijske programe vpisanih 47.893 študentov. Posameznikov, ki si morajo občasno oddahniti od študija in se udeležujejo večjih študentskih zabav, je skoraj polovica. Od danes pa vse do konca maja bodo študentje usklajevali družabno življenje, ki se bo v maju ztilo s športnimi aktivnostmi - Majske igre - s študijem. Takšen tempo življenja zahteva precej napora, a zdi se, da energije ne zmanjka.

Mortadeljada - utrip Primorske

Mortadeljada je v prestolnici skorajda enakovredna lastovkam, le da slednje prinašajo pomlad, Mortadeljada 2007, ki jo organizira Klub Goriških študentov (KGŠ), pa naznanja začetek študentskih zabav. Z njo goriški študentje v prestolnici prinašajo utrip in kulinarčno posebnost svoje regije. Lani se je Mortadeljade udeležilo okrog tri tisoč ljudi. "Ker je bila velika gneča, število vstopnic pa omejeno, smo se letos odločili zamenjati prizorišče," je pojasnila **Neja Škrinjar**. Za Gospodarskem razstavišču se bo lahko danes zbralo tudi štiri tisoč ljudi, ki bodo uživali v dogajanju tako v hali kot v dodatnem šotoru, kjer bo za zabavo skrbel DJ Josh. Tradicionalno se bodo tekmovalci preskušali v zabavnih igrah na temo mortadele. Letošnja posebnost? "Mortadeljada je postala dogodek za širši krog obiskovalcev. Na začetku je bila mišljena za goriške študente, potekala je v manjših klubih. Lani smo začeli sodelovati s študentskimi klubi iz vse Primorske, s čimer smo zastavili širši koncept. Letos ciljamo na vso Slovenijo," pojasnjuje. Torej, 13. leto na večjem prizorišču, z več študenti in skupinami Zmelkoow, Šank Rock, Soulfingers in Alyo. S pričetkom ob spodobnem času, 21. uri.

Vzorčenje cvička

Že štirinajsto leto zapored bo razveseljeval tudi Festival Cvičkarija. "Cvičkarija, ki jo Društvo novomeških študentov organizira že vrsto let, je okno, skozi katero se iz Ljubljane vidi v globino dolenjske dežele. Cvičkarija naj bo uvod v vsa vaša prihodnja potepanja med mehkimimi dolenjskimi griči in zeleno lepotico Krko, je leta 2001 zapisal župan Novega mesta **dr. Anton Starc, dr. med.** Organizatorji do današnjega dne nismo znali bolje ubesediti svojega dela," pravi o ideji direktor festivala **Luka Blažič**. Cvičkarija poteka vsako leto ne le

Daleč najbolj obiskan študentski dogodek v Ljubljani je Škisova tržnica. (Igor Napast)

v Ljubljani, kjer se je je lani udeležilo pet tisoč ljudi, ampak tudi v Mariboru, Novem mestu in Izoli. Celoten festival je lani obiskalo kar 15.500 obiskovalcev. Letošnje novosti? "Preselitev etnološko-enološkega dela prireditve v Mariboru iz Štuka na Trg svobode. V Novem mestu smo Cvičkarijo združili s prireditvijo Praznik diatonične harmonike, kjer bodo podirali svetovni rekord v simultanem igranju na diatonično harmoniko," pravi Blažič. Kot zanimivost dodaja, da izbor cvička, ki ga bodo točili na celotnem festivalu, temelji na pre-rezu letnika: "Vzorčenje opravimo na terenu sami, vino pa degustirata dve neodvisni komisiji; strokovni degustatorji Kmetijsko-gozdarskega zavoda Novo mesto in člani organizacijskega odbora Cvičkarije, ljubitelji in potrošniki. Preplet strokovnega in ljubiteljskega poznavanja cvička izbore naredi še prav posebne." Dobrote Dolenjske bodo v Ljubljani preizkušali že 25. aprila.

Drugačna tržnica

Daleč najbolj obiskan študentski dogodek v Ljubljani je Škisova tržnica. Lani se je tam mudilo 15 tisoč ljudi. Organizator Zveza študentskih klubov Slovenije (Zveza Škis) upa, da se bo letos predstavilo vseh 55 študentskih klubov. Igram in kulinarčnim dobrotam so dodali tudi Evropsko vas, kjer bodo tuji študentje predstavili svoje države. "Spoznali bomo Švedsko, Grčijo, Turčijo, Litvo, Poljsko, Češko in Madžarsko," je povedala predstavnica za odnose z javnostmi pri Škisovi tržnici **Mateja Erčulj**. Zvečer pa, kot je v navadi že devet let, glasbeni program: "Na glavnem odru bodo nastopili Father, Polona & Gušti, Dan D, Šank Rock in **Vlado Kreslin**. Zaigrali bosta tudi neuvpeljavljeni skupini Ultra in I Scream. Na elektronskem odru pa bodo 'rolali' Marshall Jefferson, Eddie F, David Menali in Jackie." V športnem parku Ilirija bodo obiskovalci ob deseti obletnici "tržnice" 9. maja deležni tudi presenečenja.

Prostori v Mačkovi 1 ponovno v uporabi

V pritličju stavbe Kresije v Mačkovi 1 v Ljubljani od včeraj naprej obratujeta skupna blagajna Javnega holdinga Ljubljana in glavna pisarna oddelka za pravne, kadrovske in splošne zadeve Mestne občine Ljubljana.

Na včerajšnji otvoritvi so **Zoran Janković**, župan ljubljanske mestne občine, direktorica Javnega holdinga Ljubljana **Zdenka Grozde** in direktor mestne uprave **Vasj ina** slovesno prerezali trak. Pred tem je župan mestne občine Ljubljana dejal, da ureditev prostorov ne pomeni omembe vrednega stroška za občinski proračun, da pa je izredno pomembna za občane Ljubljane. Pozitivna pridobitev se županu zdi predvsem podaljšani delovni čas pisarne za pravne, kadrovske in splošne zadeve od ponedeljka do četrтка od 8. do 17. ure, ob petkih pa od 8. do 13. ure ter priložnost, da občani množico različnih storitev opravijo na enem mestu. Za okenci v prostorih v Mačkovi 1 lahko v okviru Javnega holdinga Ljubljane najdemo Energetiko Ljubljana, Vodovod kanalizacijo, Snago ter Parkirišča, javno podjetje, d.o.o. **(vrs)**

Letos so na Barju čistili tudi mladi

Organizatorji so poskrbeli še za kulturno-umetniški program in zabavo, kar je privabilo množico ljudi

SABINA VRHNJAK

Aktivni okoljevarstveniki in lokalne skupnosti so k sodelovanju v tradicionalni čistilni akciji na Barju privabili kar 1400 ljudi, ti pa so nabrali več kot 145 kubičnih metrov oziroma 42 ton smeti. Poročali smo, da so k čiščenju vabili minuli konec tedna. Po koncu čiščenja je sledil kulturno-umetniški program z nastopom gledališnikov in glasbenih skupin.

Akcije Dobimo se na Barju, ki že tradicionalno pomeni začetek spomladanske čistilne akcije v Ljubljani, se je udeležilo ogromno število ljudi, organizatorji pa so ponosni predvsem na udeležbo mladih. Po mnenju **Katje Zunec**,

zaposlene pri enem izmed organizatorjev akcije (ti so Street 13, potral www.barje.net in podjetje Infoterra), so mlade privabili zaradi združitve okoljevarstvene problematike z zabavo. Kot je še sporočila Zunčeva, se mladi tovrstnih akcij v prejšnjih letih niso udeleževali.

Pri projektu Dobimo se na Barju so sodelovali krajevne skupnosti, društva, šole in druge skupine ter posamezniki sedmih občin, ki mejijo na Barje. To so Borovnica, Brezovica, Ig, Log-Dragomer, Ljubljana (sem spadajo Rudnik, Trnovo in Vič), Škofljica in Vrhnika. Za delo so na Barju poprijeli tudi župani omenjenih občin ter s tem podprli projekt, ki že tradicionalno pomeni uvod v spomladansko čistilno akcijo občine Ljubljana.

V okviru spomladanske čistilne akcije se bo v prihodnjih tednih skupno zvrstilo okoli 80 čistilnih akcij, ključni poudarek pa je letos namenjen nemarnim lastnikom psov, ki ne pobirajo iztrebkov.

Strokovnjaki bodo odsvetovali kajenje

V četrtek med 10. in 14. uro bodo farmacevtski strokovnjaki iz Javnega zavoda Lekarna Ljubljana na Prešernovem trgu opozarjali na nevarnosti, ki jih prinaša kajenje. Na posebni stojnici v in ob Centralni lekarni bodo zaposleni v okviru tedna zdravlja ozaveščali ljudi o zdravem načinu življenja. Do sobote v vseh svojih enotah brezplačno merijo krvni tlak in telesno težo ter svetujejo o pravilni in varni uporabi zdravil za odvajanje od kajenja. **(vrs)**